

MODERACYJA (6) *sb f*

-c- (3), -t- (3).

o, e oraz pierwsze a jasne, końcowe a pochylone.

sg N moderacyjã (2). ◊ G moderacyj(e)j (1). ◊ I moderacyją (1). ◊ L moderacyj(e)j (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

1. *Wstrzemięźliwość, umiarkowanie, powściągliwość* [*moderatio – mierność, skromność; moderatio virium – szanowanie; moderatio animi – ujmowanie, powściągliwość Mącz 229c; – umiarkowanie Calep; miarkowanie – moderatio (animi, vocis); powściągliwość, wstrzemięźliwość – moderatio eupiditatum Cn*] (1) :

Szereg: »dobry rząd i moderacyja« (1): iż ten członek [*język*] wiele za sobą pożytkow ciągnie/ gdy w dobrym rządzie y moderacyey bywa [...]. Ma tedy być słusznie powściągnięcie języka od wielomowności *Phil G3*.

2. *praw. Prawna regulacja* (3) : który [*sędzia*] łye ma w takich rzeczach dokładać Prawa pisanego/ gdzieby co w polspolitey uchwale albo w moderacyey miánowicie opisano nie było *GroicPorz k4; SarnStat 480*.

Wyrażenie przyimkowe: »wedle moderacyej« (1): W Krakowie także Burgrábfka winá wedle moderacyey/ gdy ktho pozwány ná wielki Sąd nieftanie *GroicPorz k2v*.

3. *Wyposażenie wojskowe* (2) : A moderatia zaś przyłtoyna z iák wielkich pożytkow kto koń łtawić ma/ ábo piezgo/ taka ktoraby fię y R.P. potrzebie [...] dogodziło/ y ktoraby pánom bráćiey nálzey nieobciążliwa była *GrabPospR Mv, L4*.

Synonimy: 1. *hamowanie, miarkowanie, modestyja, powściągliwość, powściągnięcie, tamowanie, tłumienie, umiarkowanie, wstrzemięźliwość,*

AKtt